

Maulana Azad National Urdu University

M.A. (Persian) I Semester Examination - March 2023

Paper : MAPR103CCT : Classical Poetry-1

پرچہ: شعر فارسی کلاسیک - 1

Time : 3 hrs

Marks : 70

ہدایات:

یہ پرچہ سوالات تین حصوں پر مشتمل ہے: حصہ اول، حصہ دوم، حصہ سوم۔ ہر جواب کے لئے لفظوں کی تعداد اشارہ ہے۔ تمام حصوں سے سوالوں کا جواب دینا لازمی ہے۔

1. حصہ اول میں 10 لازمی سوالات ہیں جو کہ معروضی سوالات/خالی جگہ پُر کرنا/مختصر جواب والے سوالات ہیں۔ ہر سوال کا جواب لازمی ہے۔ ہر سوال کے لیے 1 نمبر مختص ہے۔
(10 x 1 = 10 Marks)
2. حصہ دوم میں آٹھ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی پانچ سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً دو سو (200) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 6 نمبرات مختص ہیں۔
(5 x 6 = 30 Marks)
3. حصہ سوم میں پانچ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی تین سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً پانچ سو (500) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 10 نمبرات مختص ہیں۔
(3 x 10 = 30 Marks)

حصہ اول

سوال نمبر 1 دانشجوی عزیز بہ پرسشهای زیر پاسخ دهید:

- (i) ”حسان عجم“ بہ کدام شاعری می گویند؟
- (ii) نویسنده ”بهارستان“ کیست؟
- (iii) اسم شاعر شعر زیر را بنویسید؟
عشق و زردیم و عقم بہ ملامت برخاست
آن کہ عاشق شد از او حکم سلامت برخاست
- (iv) ”لسان الغیب“ بہ کدام شاعر می گویند؟
- (v) ”بوستان سعدی“ چند باب دارد؟
- (vi) ”انوری“ در کدام صنف پیغمبر سخن است؟
- (vii) کدام شاعر معروف در علم نجوم و ہندسہ ہم دست داشت؟
- (viii) شاعر شعر زیر را نام ببرید؟
شاہ بودست ازین جہان ہرگز
بیچ کس؟ تا از تو باشی شاد
- (ix) قصیدہ ”باد نوری ہمی در بوستان بتگر شود“ در مدح چہ کسی سرودہ شدہ است؟
- (x) ”بخارا“ در کدام کشور وجود دارد؟

حصه دوم

تنها به پنج پرسش پاسخ دهید:

- (2) ویژگیهای قصیده سرایی رودکی را بنویسید؟
- (3) خصایص شعر حافظ شیرازی را بیان کنید؟
- (4) مفهوم شعر را بیان کنید و اسم شاعر را بنویسید.
بوی جوی مولیان آیدهمی یاد یار مهربان آیدهمی
ریگ آموی و درشتی راه او زیر پایم پرنیان آیدهمی
آبِ جیحون از نشاط روی دوست خنک ماراتا میان آیدهمی
ای بخارا شاد باش و دیرزی میرزی تو شادمان آیدهمی
- (5) مفهوم و معنای رباعی زیر را توضیح دهید.
ای چرخِ فلک خرابی از کینه تست بیداد گری عادتِ دیرینه تست
ای خاک اگر سینه تو بشکافند بس گوهر قیمتی که در سینه تست
- (6) ویژگی های شعری ظهیر فاریابی را بطور اختصار بنویسید؟
- (7) احوال و آثار جامی را بطور اجمال بیان کنید؟
- (8) خصایص رباعیات سرمد را بنویسید؟
- (9) معنای واژه ها و عبارت های زیر را بنویسید؟
پاتف، دوش، کلبه عطار، من یزید، شهر آشوب، فلک

حصه سوم

تنها به سه پرسش پاسخ دهید؟

- (10) قصیده و انواع آن را با مثال توضیح دهید؟
- (11) زندگی نامه و خصایص غزل سرایی سعدی شیرازی را بیان کنید؟
- (12) زندگی نامه و ویژگیهای سخن سرایی خاقانی را بنویسید؟
- (13) رباعیات عمر خیام را مورد بررسی قرار دهید؟
- (14) مفهوم اشعار زیر را بنویسید و شاعر آن را نام ببرید:
(a) خوشتر ز عیشِ صحبت و باغ و بهار چیست ساقی کجاست گو سبب انتظار چیست
(b) معنی آبِ زندگی و روضه ارم جز طرف جوئبار و می خوشگوار چیست
(c) هروقت خوش که دست دهد مغتم شمار کس را وقوف نیست که انجام کار چیست
(d) ای که گفתי هیچ مشکل چون فراق یار نیست گرامید وصل باشد همچنان دشوار نیست
(e) خلق را بیدار باید بود از آب چشم من وین عجب کا نوقت میگیریم که کس بیدار نیست

☆☆☆